

EKO ettepanek	Keskkonnaministeeriumi vastus
<p>Kavandatavatest põhimõttelistest muudatustest ei saa me nõustuda muudatusega, mis puudutab nõuet, et metsaressursi arvestuse riiklikku registrisse (metsaregistrisse) saab inventeerimisandmeid esitada üksnes metsaomaniku nõusolekul.</p> <p>1) Muuhulgas kehtiks muudatus ka RMK kui riigimetsa haldaja kohta, mis tähendab, et RMK võiks keelduda riigimetsi puudutava info metsaregistrisse esitamisest. Taoline olukord muudaks tühiseks metsaseadusega riigi poolt võetud kohustuste täitmiseks ette nähtud viisi ehk metsaregistri pidamise: metsaseaduse § 6 sätestab riigi ülesanded metsanduses, § 9 lg 1 aga määratleb metsaregistri pidamise nende ülesannete täitmise vahendina. Lisaks kitsendaks tekkiv olukord märgatavalt võimalusi teostada Arhusi konventsioonist tulenevat iga kodaniku õigust keskkonnainfo kättesaadavusele.</p> <p>2) arvestades, et muudatus kehtib ka RMK kui riigimetsa haldaja kohta, ei päde määruse muutmise eelnõu seletuskirjas toodud põhjendus: "registrisse esitatakse uusi inventeerimisandmeid metsaomaniku teadmata ning neile tuginedes survestatakse metsaomanikku tegema metsa majandamise otsuseid, mida ta ei ole kavandanud," kuivõrd metsafirmad RMK-le pakkumisi ei tee;</p> <p>3) eelnevalt p2 viidatud põhjenduses kirjeldatud olukord ei vaja lahendamist "Metsaressursi arvestuse riikliku registri põhimääruses", kuivõrd regulatsioonid isiku ja tema andmete kaitseks on juba olemas, seda reguleerib Euroopa Liidu isikuandmete kaitse üldmäärus (GDPR). Muuhulgas peab füüsilisi isikuid puudutavate isikuandmete töötlemiseks, sh andmebaasis hoidmiseks ja kasutamiseks, olema andmesubjekti nõusolek. Meie hinnangul on tegemist juba kehtiva regulatsiooni rakendamise puudujääkidega ning tegeleda oleks vaja hoopis rakendamise tõhustamisega, mitte lisaregulatsiooni kehtestamisega;</p> <p>4) muudatuse põhjendusena määruse muutmise eelnõu seletuskirjas esitatud probleem ei laheneks meie hinnangul kavandatava muudatuse jõustumisega, kuivõrd jätkuvalt jääksid kättesaadavaks katastriandmed, mille järgi on võimalik maaomaniku isik tuvastada. Agressiivseid telefonikõnesid ja pakkumisi tehakse ka sellistele metsaomanikele, kelle metsad ei ole inventeeritud ning metsaregistris puuduvad igasugused andmed nende metsa olemi kohta. Väidetavalt kasutatakse küpse metsa ülesleidmiseks ja võimaliku pakkumise tegemiseks taimkatte kõrgusmudelit, millega on muu hulgas võimalik ka metsa kõrgust hinnata. Ettepanek: määruse § 9 lg 1.1 peab selgelt välistama nõusoleku küsimise nõude RMK puhul;</p>	<p><b>Teadmiseks võetud.</b></p> <p>Punkt 1. Selgitame, et viidatud kavandatav muudatus on suunatud eelkõige erametsaomanikele. Lisaks on harvendus- ja uuendusriiete tegemise eelduseks kehtivad inventeerimisandmed metsaregistris. Seega on ebatõenäoline, et RMK keeldub andmete esitamisest. See on nende endi huvides. Ka ei ole RMK nõusolekut vaja, sest ta on metsakorraldusettevõtte ja omaniku esindaja ühes isikus. Seega Arhusi konventsioonist tulenev õigus ei saa piiratud.</p> <p>Punkt 2. RMK esitab ise inventeerimisandmed metsaregistrisse.</p> <p>Punkt 3. Vt vastust Andmekaitse Inspektsioonile punktis 2 (s.o. Automaatne andmetöötlus ei kvalifitseeru automatiseeritud otsuste langetamiseks GDPRi mõttes, vaid selle käigus kontrollitakse esitatud andmete korrektsust tehnilisest aspektist. Lõpliku otsuse langetab ametnik.).</p> <p>Punkt 4. Ettepanekut kinnitab eelnõu § 1 punktiga 1 muudetud § 9 lõike 11 viimane lause: „Kinnitust ei pea lisama, kui metsaomanik ja metsakorraldusettevõtte on sama juriidiline isik“ ehk arvestatud on, et metsaomanike volitatud esindaja, Riigimetsa Majandamise Keskus, on ühtlasi ka metsakorraldaja.</p>
<p>Samuti teeme ettepaneku muuta metsaregistri täisandmed kättesaadavaks kõigile kodanikele.</p> <p>5) Hetkel kehtiv määrus piirab metsaregistri täisandmete kasutust ning lubab nende väljastamist kolmandatele osapooltele ainult erametsaomaniku vastava volitusega. Leiame, et taoline regulatsioon ei ole kooskõlas Arhusi konventsiooniga, mis rõhutab, et keskkonnaandmete väljastamisest saab riigiasutus loobuda ainult põhjendatud juhtudel. Hetkel kehtiva määruse eelnõu seletuskirjas ei ole põhjendatud, miks teatud andmeid, näiteks boniteet, märkus, kuivendus, päritolu surnud puidu tagavara jmt nende küsimisel jagada ei tohi. Praegu koostamisel olevas eelnõus toodud osapoolte loetlemisel nende ring, kellel on õigus metsaregistri täisandmeid ilma metsaomanike volituseta kasutada, küll laieneb, kuid mitte kõigile kodanikele, nagu oleks kohane Arhusi konventsiooni järgi. Mõistame, et teatud andmed viitavad metsaomaniku varale ja on seetõttu delikaatsed - näiteks puistu tagavara, ning seetõttu võib nendele ligipääsu piiramine olla õigustatud. Samas suur osa metsaregistri andmetest ei ole delikaatse sisuga ning nende varjamine praeguses ulatuses on põhjendamatu. Teeme ettepaneku loobuda metsaregistri täisandmete varjamisest. Vajadusel tuleb praegune avalikustatavate andmete loetelu määruses asendada loeteluga, mis määratleb need andmed, mille avalikustamine ei ole võimalik, näiteks puistu tagavara.</p> <p>Ettepanek: kustutada määrusest § 14 lg 2 sätte viimane osa: „, kui erametsaomanik on oma metsamaa inventeerimisandmed metsaregistris avalikustanud“ ning kustutada määrusest § 14 lg 3</p>	<p><b>Mitte arvestada.</b> Vt ka p 7 selgitust (s.o. Kaaludes kõiki ettepanekuid teinute argumente leiame, et kogu oluline keskkonnateave, mis tuleneb Arhusi konventsioonist, KeÜSist ja AvTSist, on avalikult kättesaadav. Samas on piiratud ligipääsu andmetele, mille alusel on võimalik lihtsalt hinnata erametsaomaniku vara. Inimesi huvitav informatsioon (sh missugune on keskkonnaseisund) on piisavas ulatuses saadaval.).</p> <p>Riigimetsa inventeerimisandmed on kõigile nähtavad, mis tuleneb MR põhimääruse § 14 lõikest 2.</p> <p>Metsakaitse- ja metsauuendusekspektiivi aktide välitöö kirjeldustes midagi uut ei ole, tegemist on töödokumentidega. Avaliku teabe seadus lubab töödokumendid tunnistada asutusesiseks teabeks. Need materjalid on tihti mahukad, spetsiifilised ja põhjalikud. Kui siiski on soov töödokumentidele ligipääsu saada, siis väljastatakse need põhjendatud taotluse alusel. Et põhjendusi võib olla erinevaid, lähtutakse diskretsioonist ehk kaalutusotsusest.</p> <p>Seetõttu jäävad andmed avalikuks ulatuses, nagu see on siiani olnud, välja arvatud lamapuidu koguse ja tuleohuklassi andmed, mis avalikustatakse, ning raiemahud metsateatisel ja metsakaitseekspektiivis, mida edaspidi ei kuvata avalikus vaates. Eesmärgiks on mitte avalikustada delikaatset infot metsaomaniku vara kohta.</p>